

**Mihaela Doboș
Mona Coțofan**

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Învață singur!

Teme de lucru pentru

**EVALUAREA NAȚIONALĂ
2021**

Clasa a VIII-a

Lucrarea este elaborată în conformitate cu OMEC nr. 3472/10.03.2020 privind aprobarea programelor pentru susținerea Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, începând cu anul școlar 2020-2021.

La realizarea lucrării s-au avut în vedere modelul de structură de subiect și baremul de evaluare și de notare de la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a, disciplina Limba și literatura română, anul școlar 2020-2021, publicate de C.N.P.E.E. în data de 16 iulie 2020.

Redactare: Mihaela Cosma, Ionuț Burcioiu

Tehnoredactare: Mihail Vlad

Pregătire de tipar: Marius Badea

Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DOBOȘ, MIHAELA

Învăță singur! : teme de lucru pentru Evaluarea Națională 2021 :

limba și literatura română, clasa a VIII-a / Mihaela Doboș, Mona

Coțofan. - Pitești : Paralela 45, 2020

ISBN 978-973-47-3289-0

I. Coțofan, Mona

811.135.1

821.135.1.09

Credite foto

Imaginile a căror sursă nu a fost menționată au fost preluate de pe Shutterstock: pp. 5, 6, 19, 33, 38, 48, 49, 64, 67, 87, 116, 130, 131, 138, 139, 147 jos, 157, 158 sus, 158 jos, 162, 166, 174, 175, 182 sus, 182 jos, 183, 185, 191 sus, 191 jos, 202, 203, 208 sus, 208 jos, 210, 211, 212, 216, 217, 219, 232, 235, 237, 247, 252, 253,

Wikimedia Commons: pp. 14, 23, 97, 100, 105, 121, 158 mijloc, 167, 170, 181, 226, 236, 239 și arhiva editurii: pag. 29.

Copyright © Editura Paralela 45, 2020

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

Dragi elevi de clasa a VIII-a, stimați colegi și părinți,

Provocările acestui an școlar ne generează tuturor emoția firească în fața noutății: o nouă programă școlară ajunsă în ultimul an al implementării ei pentru ciclul de dezvoltare și orientare, o nouă viziune curriculară, o nouă formulă de evaluare finală și o experiență inedită de învățare, în contextul școlii în mediul virtual. Cartea pe care o propunem reflectă noutatea într-o formulă dinamică, jucăușă, atractivă, dar temeinic articulată pe competențele generale și specifice ale programei, anticipând profilul unui absolvent capabil să comunice proactiv, să se adapteze situațiilor de comunicare diverse, să emită opinii argumentate, să valorifice corect și creativ surse.

Titlul ***Învață singur! Teme de lucru pentru Evaluarea Națională 2021*** anunță o primă intenție a autoarelor, aceea de a oferi elevului, pe parcursul pregătirii sale, prilejul de a activa și aplica ceea ce a învățat la școală, de a-și exersa competențele în contexte de învățare inedite, de a descoperi calea firească prin care școala și viața de zi cu zi se prelungesc una în cealaltă. A doua intenție este de a pune la dispoziția profesorului un set de instrumente didactice motivant și dinamic, prin care să poată încuraja elevul aflat în pragul examenului, să-i monitorizeze evoluția și să-i măsoare, ușor și eficient, progresul.

Lucrarea este organizată sub forma a **30 de teme** gândite ca unități de pregătire complexe, aflate în deplin acord cu programa școlară și cu nivelul de dezvoltare cognitivă a elevilor, care reflectă totodată, prin diversele tipuri de texte, un orizont de lectură adecvat vârstei. Cele **60 de teste** ramifică temele de lucru în două direcții: prima corespunde unui **test sumativ integral**, conceput în spiritul modelului de examen, care urmărește gradual mai multe direcții ale observării, ale înțelegerii și ale valorizării temei, susținute cu imagini stimulative pentru inteligența și creativitatea copiilor; a doua constă într-un **test de aprofundare** conceput pe șase paliere generoase: *A. Descoperă textul! → B. Valorifică textul! → C. Vocabular, variație stilistică, forme corecte → D. Ortografie, ortoepie, punctuație → E. Gramatică → F. Compară textele!* Dincolo de text, a căror desfășurare își propune, prin cei aproximativ treizeci de itemi variați, atât o abordare flexibilă a textelor-suport, cât și compararea lor, în virtutea ancorării în același câmp tematic. Toate cele 60 de teste au sugestii de răspuns, necesare pentru reglarea învățării pe tot parcursul pregătirii pentru examen.

Urmărind o învățare personalizată și eficientă, temele își asociază valențe culturale și formative: ***Jocurile, Familia, Culori și imagini, Omul și depărtările, Profesiile, Sunetul și muzica, Creatorii de artă, Parvenirea, Între oameni, Misterele naturii, Mărturisiri, În jurul vânătorii, Oameni și îngeri, Drumuri și semne, Făpturi fabuloase, Născociri, Prin lume, Nerăbdarea, Eroii, Corpul omenesc, Eu și marea, Trenuri și destine, Cum să îndrăgim cititul?, Povestea povestitorului, Imagini și sentimente, Cuvintele copilăriei, Imaginea tatălui, Căutări, Teatrul, Demult, în poveste.***

Elevul va lucra pe text literar și nonliterar, pe text continuu și discontinuu, pe text multimodal, va decoda mesajul unor imagini care dau cărții culoare, viață, personalitate și o transformă într-un ghid de învățare prietenos.

Să fie un exercițiu cu sens, aducător de succes!

Autoarele

A. Test de antrenament

SUBIECTUL I

30 de puncte

Se dă textul:

Deși a cunoscut, de-a lungul timpului, numeroase definiții, familia a reprezentat dintotdeauna unitatea grupală fundamentală a societății, o adevărată „instituție universală” care a oglindit, în devenirea ei, toate transformările umanității, dovedind o mare putere de adaptare la schimbările de tot felul. Se consideră că originea cuvântului *familie* se află în latinescul *famulus* (care însemna „servitor”), desemnând inițial „ansamblul sclavilor și al servitorilor ce trăiau sub același acoperiș” (*Dicționar etimologic al limbii latine*), iar mai apoi casa în întregime: părinți, copii, servitori. Prin extensie de sens, familia a ajuns să includă rudele pe linie paternă (*agnati*) și pe linie maternă (*cognati*), unitatea acestora fiind asigurată atât de relațiile naturale (de sânge), cât și de cele sociale.

Criterii de constituire a sistemelor familiale

1. modalitatea acceptată social prin care două sau mai multe persoane se pot constitui ca familie
2. gradul de cuprindere a grupului familial
3. forma de transmitere a moștenirii
4. modul de exercitare a autorității în familie

„Familia e o frânghie ale cărei noduri nu se desfac niciodată.”
(Proverb spaniol)

Fiecare societate a avut și are un anumit sistem familial, constituit după câteva criterii de bază (*vezi lista de mai sus*) și permanentizat prin aportul membrilor ei. Acesta poate fi analizat din mai multe perspective – biologică, psihologică, sociologică, juridică, pedagogică, economică, afectivă, culturală etc. –, devenind obiectul de studiu pentru numeroase discipline.

Pentru copil, familia reprezintă mediul social primar, natural și firesc în care se formează, temelia devenirii sale umane. Indiferent de tipul ei (*nucleară* sau *simplă* – formată din părinți și din copiii lor necăsătoriți, care trăiesc și se gospodăresc împreună; *extinsă* sau *lărgită* – cuprinde, pe lângă nucleul familial, și alte rude sau generații; *monoparentală* – include copilul/copiii și doar unul dintre părinți), familia îi asigură copilului un cerc de influențe și determinări, bazat pe echilibrul dinamic dintre universul ei interior, spiritual (valori, cunoștințe, credințe, principii, norme, atitudini, aspirații etc.) și lumea în care trăiește (mediul social-economic, școala, siguranța publică, transportul, comportamentul semenilor etc.).

Niccolò Livaditti, *Familia vornicului Vasile Alecsandri*, sec. XIX

Artele – îndeosebi pictura și literatura – au reflectat cu fidelitate problematica deosebit de complexă asociată familiei. Tema este prezentă la toate popoarele: în vechile mituri (Uranus și Gea, Isis și Osiris, Romulus și Remus), în Biblie (Adam și Eva, Cain și Abel, Sfânta Familie), în epopeile antice, în legende și balade (*Epopeea lui Ghilgameș, Iliada, Odiseea, Cântecul Nibelungilor, Miorița*), dar și în literatura cultă. De asemenea, evoluția familiei poate fi urmărită în istoria picturii, tablourile fiind mărturii clare, puternic evocatoare pentru destinul și „portretul” familiei de-a lungul epocilor.

(Text conceput de autoare)

Serie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

- 1** Transcrie, din următorul articol de dicționar, sensul/sensurile din text ale cuvântului „familie”. 2 puncte

FAMILIE, *familii*, s. f. **1.** Formă socială de bază, întemeiată prin căsătorie, și care constă din soț, soție și din descendenții acestora. ◇ *Aer de familie* = fizionomie caracteristică, trăsături comune unui grup de persoane înrudite prin sânge. *Nume de familie* v. *nume*. **2.** Totalitatea persoanelor care se trag dintr-un strămoș comun; neam, descendență. ◆ *Familie de albine* = totalitatea albinelor dintr-un stup, alcătuită din matcă, albine lucrătoare și trântori. **3.** Fig. Grup larg de oameni, de popoare etc. cu interese și idealuri comune. **4.** Categorie sistematică în botanică și în zoologie, inferioară ordinului, care cuprinde mai multe genuri de organisme cu caractere comune. **5.** Grup de cuvinte, derivate și compuse, formate de la același cuvânt de bază. ◆ Grup de limbi care provin dintr-o limbă comună inițială. – Din lat. **familia**, it. **famiglia** (cu unele sensuri ale fr. *famille*).

(<https://dexonline.ro/Sursa: DEX 1998>)

- 2** Familia *nucleară* sau *simplă* este aceea care

a. duce o viață simplă.	d. este formată din părinți și copiii lor
b. trăiește la țară.	necăsătoriți, care trăiesc și se gospodăresc
c. păstrează un nucleu de valori	împreună.
ale trecutului.	

2 puncte

Litera corespunzătoare răspunsului corect este .

- 3** Criteriile de constituire a sistemelor familiale includ termeni precum

a. grup, moștenire.	c. persoană, relații.
b. autoritate, locuință.	d. exercitare, atenție.

2 puncte

Litera corespunzătoare răspunsului corect este .

- 4** Menționează, într-un enunț, o temă a textului, justificându-ți opțiunea cu două informații din text. 4 puncte

5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din text. 6 puncte

Enunț	Corect	Incorect
a. Familia include rudele pe linie paternă și pe linie maternă.		
b. Sistemul familial este același pentru toate societățile.		
c. Siguranța publică ține de universul interior al familiei.		
d. Principalele arte care valorifică tema familiei sunt pictura și literatura.		
e. Mitul despre Isis și Osiris apare în Biblie.		
f. <i>Miorița</i> este un text care nu aparține literaturii culte.		

6 Explică, în 50-80 de cuvinte, relația dintre tablou și ultima frază din textul dat. 6 puncte

7 Ioana și Matei discută despre semnificația proverbului spaniol citat.

Ioana:
Familia este „locul”
din care pornești în viață.

Matei:
Familia este „locul” în care
te întorci mereu de-a lungul vieții.

Redactează un text de 60-100 de cuvinte, care să susțină unul dintre punctele de vedere de mai sus, valorificând textul citat și imaginea asociată acestuia. 8 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA

30 de puncte

Se dă textul:

(Sursa: www.postmodern.ro)

Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

1 Conțin hiat toate cuvintele din seria

- a. nevoie, ai. c. fundație, familie.
b. foarte, prieteni. d. întotdeauna, ți-ai.

2 puncte

Litera corespunzătoare răspunsului corect este .

2 Cuvântul subliniat în secvența „să ajungi acolo unde ți-ai propus” este

- a. pronume personal. c. pronume posesiv.
b. pronume nehotărât. d. pronume reflexiv.

2 puncte

Litera corespunzătoare răspunsului corect este .

3 Complementul subliniat în enunțul „Ai nevoie întotdeauna de o fundație solidă de prieteni și familie pentru a te susține să ajungi acolo unde ți-ai propus” indică

- a. locul. c. cauza.
b. scopul. d. timpul.

2 puncte

Litera corespunzătoare răspunsului corect este .

4 Completează spațiile libere din postarea/comentariul la „statusul” dat mai sus, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. 4 puncte

Sau poți găsi în tine _____ (adjectiv pronominal de întărire) motivația de a merge _____ (*departe*, comparativ de inegalitate/de superioritate), pentru că uneori prietenii adevărați sunt greu _____ (*a găsi*, supin), iar membrii familiei au _____ (*propriu*, articulat hotărât) experiențe.

5 Rescrie enunțul următor modificând timpul a două verbe, astfel încât mesajul lui să se refere la viitor: „Ai nevoie întotdeauna de o fundație solidă de prieteni și familie pentru a te susține să ajungi acolo unde ți-ai propus.” 4 puncte

6 Formulează o mulțumire către unul dintre membrii familiei tale sub forma unei fraze alcătuite din două propoziții aflate în raport de coordonare concluzivă. 4 puncte

7 Subliniază forma corectă a cuvintelor scrise înclinat în următoarele enunțuri:

- Bunicul mamei mele a luptat în al *Doilea Război Mondial*/Al *Doilea Război Mondial*.
- Nepotul *se așază*/*se așează* în brațele bunicii.

4 puncte

8 Redactează un dialog de 40-70 de cuvinte despre cultivarea talentului, între mama și fiul din imaginea dată, utilizând un adverb de timp și un adverb de mod. 8 puncte

SUBIECTUL AL III-LEA

30 de puncte

Se dă textul:

SCENA XII

CORINA, JEFF și, pe șezlong, ȘTEFAN

*Corina se așază pe divanul din hol, ghemuindu-se între perne.*CORINA: Vino aici, Jeff. Mai aproape, lângă mine. Așa. (*Îi dă o pernă, jos, pe podea.*) Și acum să stăm serios de vorbă. Cum merge cu matematica?

JEFF: Domnișoară Corina, v-am rugat să nu mai vorbiți de asta. Nu-mi face plăcere.

CORINA: De ce?

JEFF: Aș vrea să uitați că sunt un băiat de liceu. E jignitor.

CORINA (*după o scurtă tăcere*): Ai surori, Jeff?

JEFF: Nu.

CORINA: Aș fi vrut să am un frate ca tine și care să-mi spună că e jignitor să fii tânăr. Să fii așa de tânăr... Ascultă, Jeff, tu nu te superi că-ți spun „tu”?

JEFF: Să mă supăr? (*Cu elan:*) Dar sunt fericit!

CORINA: Atunci, de ce nu-mi spui și tu la fel?

JEFF: A, cu dumneavoastră e cu totul altceva. N-am să pot niciodată. Țineți minte, acu două săptămâni, când ați sosit? Îmi spusese Fräulein Weber că trebuie să vină o domnișoară și m-a rugat să aștept la autobuz, ca să-i arăt drumul. Nici eu nu eram decât de două zile aici, dar mă plictiseam de moarte. Când v-am văzut coborând din mașină...

CORINA (*simte că pregătește a spune o enormitate și nu vrea să-l lase*): Când m-ai văzut coborând din mașina, te-ai apropiat de mine și mi-ai spus: „Dumneavoastră sunteți?” Și eu ți-am răspuns: „Eu sunt.” Pe urmă mi-ai luat cele două valize și mi-ai spus: „Pe aici.” Nu? Ai fost drăguț, Jeff. (*Jeff se ridică în picioare necăjit, încurcat că nu l-a lăsat să vorbească. Are pe fața lui o emoție reprimată, timidă de adolescent.*) Jeff, tu știi unde este Civita Vecchia?

JEFF: Civita?... N-am auzit niciodată.

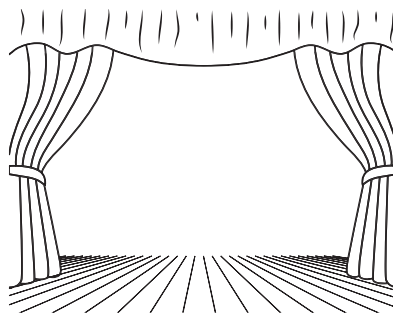
CORINA: E un port. Un port mic în Mediterana, între Genova și Neapole. Știi să desenezi harta Mediteranei?

JEFF: Știam pe vremuri. Acuma cred c-am uitat. N-am mai făcut geografia Europei din clasa a treia.

(Mihail Sebastian, *Jocul de-a vacanța*)

Pentru a vă familiariza cu textul dramatic, profesorul de limba română v-a invitat să vizionați pe YouTube spectacolul cu piesa *Jocul de-a vacanța*, de Mihail Sebastian. Apoi ați citit în clasă secvența citată mai sus, iar tu ți-ai notat următoarele cuvinte-cheie legate de specificul acestui tip de text:

- replică
- scenă
- act
- didascalii

- dialog dramatic
- decor
- acțiune dramatică
- spectacol

Copiii s-au arătat dornici să vorbească despre personaje, avansând câteva trăsături ale Corinei și câteva întrebări despre Jeff, pe care profesorul le-a notat pe tablă:

1. Jeff și Corina sunt prieteni/amici?
2. E posibil ca Jeff să fie îndrăgostit de Corina?
3. Din ce reies emoția și stângăcia lui Jeff?
4. Cum este prezentat Jeff de către autor, în indicațiile scenice?
5. Ce trăsături ale lui Jeff sunt evidențiate prin dialogul cu Corina?

Corina

- prietenoasă și protectoare cu Jeff;
- interesată de situația școlară a băiatului;
- inteligentă, amabilă, plină de tact, nostalgică.

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din fragmentul de text dramatic citat, valorificând totodată cunoștințele și experiențele tale.

În redactarea compunerii:

- vei evidenția rolul și statutul personajului ales în textul dat; 4 puncte
- vei prezenta cel puțin două trăsături fizice și/sau morale ale acestuia; 6 puncte
- vei selecta două secvențe din text care ilustrează două modalități diferite de caracterizare a personajului ales, evidențiind semnificațiile acestora; 6 puncte
- vei corela personajul ales cu o experiență din viața ta sau cu un personaj dintr-o altă operă artistică. 4 puncte

Notă! Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 20 de puncte;**
- **organizarea și claritatea exprimării ideilor – 4 puncte** (organizarea ideilor – 2 puncte; claritatea exprimării ideilor – 2 puncte);
- **redactarea compunerii – 6 puncte** (respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 2 puncte; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

B. Test de aprofundare

Citește următorul text:

1. La început a fost tata. Tatăl meu. Ioachim. Dar, mai întâi de tatăl meu, a fost tatăl tatălui meu. Gherasim. Bunicul meu. Și mai întâi de tatăl tatălui meu a fost tatăl tatălui tatălui meu. Anton. Străbunicul meu. Care a trăit cu Maria și a avut patru fii, pe Antim, Avram, Leontie, Gherasim și o fată, Eva. Și mai întâi de tatăl tatălui tatălui meu a fost tatăl tatălui tatălui tatălui meu. Achim. Și tot așa mai departe până în ziua fericită dintâi.

2. La început a fost mama. Mama mea. Ana. Dar, mai întâi de mama mea, a fost mama mamei mele. Terezia. Și mai întâi de mama mamei mele a fost mama mamei mamei mele. Străbunica mea. Teodosia. Care l-a luat de bărbat pe Varava și-au avut doi fii, Nicolae și Visarion, și două fete, pe Terezia și pe Drosia, nebuna lui Hristos. Și mai întâi de mama mamei mamei mele a fost mama mamei mamei mamei mele. Iohana. Și tot așa mai departe. Când mama și tata trăiau fericiți în Grădina Raiului.

3. În realitate, mama și tata nu trăiau în Grădina Raiului, ci într-un sat din raionul Crișana, Republica Populară Română. Dar de fericiți, erau fericiți. Fiindcă mama avea zece ani, iar tata, doisprezece. La vârsta copilăriei totul este fericire și viața pare un luminiș frumos, chiar dacă vremurile erau cum erau. Adică nu tocmai dintre cele mai fericite, fiindcă ceea ce voi povesti s-a petrecut într-o dimineață de aprilie 1956. Nici mama, nici tata n-au știut să-mi spună ce zi. Doar că era pe la începutul lunii, într-o luni sau joi. Tata susține că fusese luni, în prima de după noaptea cu lună nouă, fiindcă pe vremuri aratul de primăvară începea în prima zi a săptămânii și, negreșit, de lună nouă! Mama își amintește că era joi, deoarece cu o zi înainte fusese la școală, deci în niciun caz luni. În prima sau a doua săptămână a lunii aprilie? Am intervenit eu, fiindcă îmi dădeam bine seama că în felul acesta nu voi ajunge nicăieri. În orice caz, fusese înainte de Paști. Cu asta erau amândoi de acord. În anul acela, Paștele picase chiar în prima duminică din luna mai. Să tot fi fost, așadar, într-o zi din aprilie, în anul 1956, cu vreo două sau trei săptămâni înainte de Paști, când mama și tata trăiau fericiți.

(Florina Ilis, *Cartea numerilor*)

A Descoperă textul literar!

Răspunde în enunțuri la următoarele întrebări legate de textul citat:

- Din ce parte a romanului crezi că este decupată secvența citată? Motivează răspunsul.
- Când începea, „pe vremuri”, aratul de primăvară?
- De ce crezi că părinții („mama și tata”) nu-și amintesc cu exactitate ziua în care începe povestea lor?
- Ce îți evocă începutul primelor două paragrafe: „La început a fost...”?

B Valorifică textul literar!

- Transcrie, din al doilea paragraf, o secvență care sugerează proiecția în fabulos.
- Precizează un mod de expunere prezent în textul dat.
- Transcrie, din al treilea paragraf, un indice de timp și un indice de spațiu al narațiunii.
- Formulează o idee principală și două idei secundare din al treilea paragraf.

C Vocabular, variație stilistică, forme corecte

- Transcrie patru termeni din câmpul lexical al *gradelor de rudenie*.
- Alcătuiește câte un enunț cu omonimele cuvintelor subliniate în secvența: *aratul de primăvară începea în prima zi a săptămânii și, negreșit, de lună nouă*.
- Transcrie, din următoarea secvență, două cuvinte compuse și două cuvinte derivate, explicând cum s-au format: *Fiindcă mama avea zece ani, iar tata, doisprezece. La vârsta copilăriei totul este fericire și viața pare un luminiș frumos, chiar dacă vremurile erau cum erau*.
- Scrie câte un sinonim frazeologic (expresie/locuțiune) pentru cuvintele *își amintește* și *negreșit*, subliniate în textul dat.
- Subliniază cuvintele/structurile scrise corect:

Cartea „*Amintiri din Copilărie*”/„*Amintiri din copilărie*”, de Ion Creangă.

Un cetățean *băimărean/băi-mărian* a fost decorat de primar.

Trei *franceji/francezi* au vizitat școala noastră.

D Ortografie, ortoepie, punctuație

- Transcrie grupurile de sunete din următorul enunț, precizând felul acestora: *Să tot fi fost, așadar, într-o zi din aprilie, în anul 1956, cu vreo două sau trei săptămâni înainte de Paști, când mama și tata trăiau fericiți*.
- Explică rolul semnului de punctuație din propoziția: *În prima sau a doua săptămână a lunii aprilie?*
- Alcătuiește două enunțuri în care virgula să izoleze o construcție incidentă, respectiv o apozitie.
- Subliniază forma corectă:

La istorie, am avut de scris două *esee/eseuri* despre *Evul Mediu/Evul mediu*.

E Gramatică

- Transcrie numeralele din următoarea secvență, precizând felul, valoarea și cazul fiecăruia: *În anul acela, Paștele picase chiar în prima duminică din luna mai. Să tot fi fost, așadar, într-o zi din aprilie, în anul 1956*.
- Conjugă verbul *a fi* la modul indicativ, timpul perfect simplu.
- Transcrie predicatoarele din următorul enunț, precizând felul acestora: *La vârsta copilăriei totul este fericire și viața pare un luminiș frumos*.
- Desparte în propoziții următoarea frază, precizând felul subordonatelor: *Am intervenit eu, fiindcă îmi dădeam bine seama că în felul acesta nu voi ajunge nicăieri*.
- Transcrie, din al treilea paragraf, o propoziție subordonată introdusă prin locuțiune conjuncțională.

F Compară textele!

- a. Citește cu atenție următorul text, compară-l cu textul dat mai sus și răspunde sarcinilor de lucru formulate.

Programul este conceput pentru a păstra istoria familiei. Păstrează o listă detaliată a familiilor și membrilor acestora. Salvează fotografiile și materiale video. Construiește un arbore genealogic și creează o carte genealogică de familie. Facilitează colectarea, afișarea și organizarea informațiilor despre istoricul familiei. Desenarea unui copac pe pânză grafică și hipertextă.

Funcțiile programului:

- realizarea unei liste de familii;
- realizarea unei liste de persoane din familii;
- descrierea familiei și biografia persoanelor;
- construirea unui arbore genealogic (2D, 3D);
- construirea unei ramuri genealogice (2D, 3D);
- construcția unui tabel genealogic inelar;
- compilarea unei liste de generații;
- compilarea cărții de genealogie;
- compilarea albumelor foto familiale și personale;
- compilarea arhivelor video familiale și personale;
- stocarea datelor de fenotip și ADN-ul persoanelor;
- export/import de date în arhivă;
- export/import de GEDCOM.

Când importăți GEDCOM, fotografiile ar trebui să fie localizate în același director cu fișierul GEDCOM. Persoanele din program sunt grupate pe familie. Primul ecran este o listă de familii. Al doilea ecran stochează date despre persoanele aparținând familiei. Acest lucru a făcut posibilă crearea de ordine în listele familiilor și persoanelor lor. Îngerii păzitori sunt strămoșii cărora le știm numele. Prin urmare, cu cât ne cunoaștem mai mult strămoșii, cu atât avem mai mulți îngeri păzitori.

(<https://www.microsoft.com>)

1. În ce domeniu al cunoașterii se încadrează textul?
 2. Ce se prezintă în textul dat?
 3. Menționează un element de conținut comun celor două texte.
 4. Povestea sau fotografia? Pentru care dintre cele două modalități de realizare și de conservare a amintirilor de familie ai opta? Justifică răspunsul.
 5. Realizează arborele genealogic al personajului-narator din fragmentul de text literar citat.
- b. Fii naratorul familiei tale! Realizează, în 150-200 de cuvinte, începutul *romanului familiei tale*. Poți folosi aceeași structură ca în textul dat: „La început a fost tata...”

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3
Tema de lucru 1 Jocurile	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	5
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	11
Tema de lucru 2 Familia	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	14
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	20
Tema de lucru 3 Culori și imagini	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	23
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	29
Tema de lucru 4 Omul și depărtările	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	31
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	36
Tema de lucru 5 Profesiile	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	39
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	44
Tema de lucru 6 Sunetul și muzica	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	48
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	54
Tema de lucru 7 Creatorii de artă	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	57
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	62
Tema de lucru 8 Parvenirea	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	64
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	69
Tema de lucru 9 Între oameni	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	72
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	77
Tema de lucru 10 Misterele naturii	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	81
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	86
Tema de lucru 11 Mărturisiri	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	88
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	94
Tema de lucru 12 În jurul vânătorii	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	97
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	102
Tema de lucru 13 Oameni și îngeri	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	105
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	111
Tema de lucru 14 Drumuri și semne	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	113
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	118

Tema de lucru 15 Făpturi fabuloase	
A. Test de antrenament [Mihaela Doboș].....	121
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	127
Tema de lucru 16 Născociri	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	130
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	135
Tema de lucru 17 Prin lume	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	138
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	144
Tema de lucru 18 Nerăbdarea	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	147
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	153
Tema de lucru 19 Eroii	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	158
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	163
Tema de lucru 20 Corpul omenesc	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	166
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	171
Tema de lucru 21 Eu și marea	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	174
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	180
Tema de lucru 22 Trenuri și destine	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	182
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	188
Tema de lucru 23 Cum să îndrăgim cititul?	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	191
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	196
Tema de lucru 24 Povestea povestitorului	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	199
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	205
Tema de lucru 25 Imagini și sentimente	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	208
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	214
Tema de lucru 26 Cuvintele copilăriei	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	216
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	223
Tema de lucru 27 Imaginea tatălui	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	226
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	231
Tema de lucru 28 Căutări	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	235
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	241
Tema de lucru 29 Teatrul	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	243
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	250
Tema de lucru 30 Demult, în poveste	
A. Test de antrenament [Mona Coțofan]	252
B. Test de aprofundare [Mihaela Doboș].....	258
REPERE DE RĂSPUNS	263